

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.
A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre ..... K. 5.-
Fél évre ..... " 2.50
Negyed évre ..... " 1.25
Egyes példány 10 filléret kapható:
SCHULCZ IGRACZ LAPTULAJDOSNÁL.

Nyitási közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Háboru és a zöldség . . .

Ki gondolta volna azt a balkáni kis királyok háborus készülődésekor, hogy a háboru nem csak a tőzsdéket forgatja föl fenekestől, hanem majd a magyar asszonyok fazekait is, és hogy azoknak rotyogásába is lesz meg beleszólása?

Mert hiszen a háboru miatt hagyták itt a bulgár kertészek dus garmadákba rakott zöldségeiket s megymás, a gyomornak szükségeltető veteményeiket, a gyerekeikre bizva azok árulását,

Ezek a kis gyerekek legfeljebb még csak eladni tudják azt, amit apáik itt természetnek.

De kitudja, mikor lesz vége a háborunak? És mi lesz akkor a magyar piacokon ha a bulgárok tavaszra nem jöhetnek vissza megművelni kertjeiket s ellátni konyháinkat. Nagy gond szakad a magyar asszonyok nyakába ha nem lesz elegendő zöldségféle a piacon és ami kevés lesz, az is megfizethetetlen drága lesz.

Nagyon sajnós, hogy ilyen mezőgazdasági országban mint amilyen hazánk, éfelétől kell tartanunk: hogy ha az idegen nemzetbeliek nem dolgozzák meg a magyar földet, hát nem fog teremni azt, amire nagy szükségünk van. De ez is éppen

ugy mint a többi száz meg száz dolog a mi Potemkin-állapotainkat jellemzi, mert uram Isten, mi minden ninesen ugy ebben az országban amint az egy kis jóakarattal lehetne, és bizony lenni kellene!

A földimádó magyar parasztnak már nem jut föld az országban amit művelhetne, hogy családját becsülettel elláthassa, hanem kimegy Amerikába, ahol gyilkoslógu bányákban senyved az egészséges szabad magyar levegőhöz szokott tüdeje. De egy idegen nemzetnek népe hűségesen jár hozzánk és évről-évre kitartó szorgalommal hordja kaza országába a dusan termő magyar földnek esöngő pénzre váltott zsirját.

S a szegény magyar meg csöndes butasággal, mélabus közönyösséggel nézi, hogy ez a náció hogyan rakja idegen országban készült zsebébe azt a szép magyar pénzt, aminek olyan nagy hiányát érzi nálunk különösen máma, mindenféle foglalkozásbeli ember. (Célzatosan huzzuk alá a főntebbi négy szót, sokat fejez ki az. Mert a bulgár takarékos nép, nem hagy itt ugszólván semmit az itt keresett pénzéből.) A magyar meg ne adj Isten, hogy a maga hasznára aknázná ki mindazt, amit esztendőök óta módjában lett volna a bulgároktól eltanulni!

Ütött a tizenkettedik óra, éppen itt van már az ideje annak, hogy ezen változtasson a magyar és a bulgár kertészek helyét ő foglalja el, hogy még a zöldségért kiadott pénzünket is ne vigyék többé külföldre. Elég bajunk az, hogy iparcikkeink nagyrészt a külföld szállítja részünkre, de arra talán semmi szükségünk, hogy a földművelő Magyarországon bulgárok termessenek zöldséget a magyarnak. A lévai piacot is majdnem kizárólag ők látták el zöldségfélékkel. A városnak kötelessége tehát, hogy gondoskodjék arról, hogy a lakosság ne szűkölködjék. Ha a bulgárok rövid egy-két év alatt még oly magas földberek mellett is meggazdagszanak a zöldségtermelésből, ugy ki kell, hogy fizetődjék másoknak is. A városnak különféle előnyök nyújtásával arra kell törekednie, hogy a környékbeli gazdákat a veteményeknek intenzivebb termelésére buzdítsa. Minden erkölcsi és anyagi érdekét latba kell vetni e cél érdekében, hogy megakadályozza a veteményáraknak óriási megdrágulását. — Józan politikával és egy kis belátással sokat tehet a város polgári érdekében, míg a nemtrődöség mérhetetlen károkat okozhat nekik.

Az egész országban véget kellene vetni annak a szegyénteljes állapot-

Gerbaud bonbonok és naponta friss főzésű prágai sonka.
csokoládé, Állandóan jégbehűtött kőbányai és „Szent István” védjegyű „DUPLA MALÁTA” sör.

likör, palackbor, pezsgő, rum, cukorka, déli gümölcs, elsőrendű kávé állandóan kaphatók
Kertész Lajos fűszer és csemege üzletében, Léva.

nak, hogy az ezer év óta földmivelő magyarság saját hazájában idege-
nekre szoruljon, akik ellássák őt a
föld terményeivel.

Városi üzemek.

Az ipari üzemek községeseítése már any-
nyira halad, hogy egyik városunk a moz-
gófényképszínházakat is házi kezelésbe
akarja venni. Ma a Magyar Városok Sta-
tisztikai Évkönyve jut elének, amelyben az
ipari üzemek községeseítésének kérdéséhez
bő és értékes adatokat találunk. A Statis-
ztikai Évkönyv ide vágó adataiból megtud-
juk, hogy városaink közüzemei közt leg-
nagyobb számban vannak a vágóhidak, a
csatornázási és vízvezetési művek. Sok
magyar városban a község tart villamos-
telepet, téglagyárat, kő- és kavicsbányát,
fogadót és közfürdőt. Néhány város a lég-
szeszgyárat és a jéggyárat házilag kezeli.
És akadnak végül városok, melyek vásár-
csarnokot, nyomdát, közraktárt, lisztmalmot,
fűrésztelepet, hűtőtelepet, erdőt tartanak
saját üzemben.

Az egyes városok között első helyen áll
Budapest, melynek vízvezetése a 42 millió
K. befektetési költséget 3.6 millió K-val
kamatoztatta, a csatornahálózat 23.3 millió
K-ba került és 396 ezer K-t jövedelmezett,
10 millió K értékű vágóhidai 1.3 millió K-t jö-
vedelmeztek, a 11 és félmillió K értékű vásár-
csarnokok 574 ezer K-t stb. Pozsony vá-
ros üzei 5 millió K-ba kerültek és 8 és
fél millió K becsértéket képviselnek, Pécs
város üzeinek értéke 1.900.000 K-val,

Győr város üzeinek a befektetési köl-
tsége 3 és fél millió K-val, a becsértékük
4.7 millió K-val, a szegedi városi üzemek
értéke 3 és fél millió K-val van a statisztika-
kában feltüntetve. Már ez a néhány adat is
tanúsítja, hogy a magyar községi üzemek
jelentékeny értékeket képviselnek, a magyar
városok mint ipari munkaadók és ipari ter-
melők fontos szerepet visznek.

Mindazonáltal számos adat szól a mellett,
hogy a községi ipartízés sokszor nem bi-
zonyul gazdaságosnak. Kecskemét városa
például 10 üzemet kezel házilag és ezek
közül 6 dolgozik deficitel; az 1 és fél
millió K értékű villamos üzem deficitje 37
ezer K. Megfelelő jövedelme a városnak
csak a vágóhid és a zálogház után van.
Nagyvárad villamos üzei csak 2 száza-
lékot hoz, az 1.3 millió értékű vízmű 46
ezer K-át jövedelmez, Aradon az 1.700.000
K-ba került vízmű 10 ezer K-át. Temesvár
városának a villamos vasut 2.65 millió
K költség után 41.231 koronát hoz és alig
kedvezőbb az arány a villamos világítás
üzemében. Kolozsvárnak a 3 millió K-ba
került üzemek 48.203 K-t jövedelmeznek,
Szentés villamostelepe 1 százaléknál keve-
sebbet kamatozott és hasonlóan sovány a
tisza bevétel az esztergomi, a szepesbéli,
a nagybecskereki, a nagyenyedi stb. villa-
mostelepeken.

Igaz ezzel szemben, hogy a községi
üzemnél a gazdaságosság nem döntő
szempont, továbbá, hogy a fenti adatokból
még nem lehet végső következtetéseket le-
vonni, mert ismerni kell egyéb körülmé-
nyeket is, például, hogy az illető üzem
megváltásánál esetleg milyen terhes szerző-
déskötél kellett megszabadulni, hogy a

város talán olcsón juttatja a villamos ára-
mot, a téglát, a kavicsot stb. a lakosság-
nak és az ipartelepeknek s csak emiatt
nem huz üzeméből nagyobb kamatot stb.

Városaink kulturális viszonyaira érdekes
világosságot vetnek végül a következő
adatok:

Vágóhid már majdnem valamennyi vá-
rosban van. Vásárcsarnok csak 12-től az egész
országban és ezek közül 7 esik Budapestre.
Az élelmiszerek megvizsgálását hazánk-
ban 19 vegyészeti intézet végzi, de ezek
közül Budapestre 11 és Kassára 2, a többi
136 városra mindössze 6 esik. Közúti va-
sut csak 15 magyar városban létezik. Csa-
tornaművet tizenegy városban terveznek és
nyolcban már építik. Vízvezetése 48 váro-
sunknak van, öt város tervez ilyen és 75
rendezett tanácsú városunknak nincs víz-
vezetése. Légszeszgyár 27 városban világi-
tanak és nyolc légszeszgyár van városi
kezelésben. Villamos világítás 1908-ban
már 78 magyar városban volt; azóta már
14 városban létesítettek villamos világítást

HIREK.

Templomszentelés.

A fakövezekényi ág, evangélikus egyház-
község f. hó 20-án nagy ünnepély keretében
felszentelte újonnan átalakított templomát
és új orgonáját. A felszentelést a püspök
képviselőjében Raab Károly dr. bari főesperes,
királyi tanácsos végezte. Az ünnepi akción
megjelent a környék előkelősége is, Gyapay
Edre dr. egyház-községi felügyelővel.

"SZENÁSY-FELE SZABADALMAZOTT", "ÁRPÁD" KÖRZÖK A LEGJOBBAK, HA KAPTÓ SCHULCZ IGNÁCZ PAPIRÁRUHÁZBAN LÉVÁR.

A „kétféle ember”

— A Lévai Hírlap tárcaja. —

A magyar polgár ember (nem merem
mondani, hogy paraszt ember, mert a „pa-
raszt” ma egészen más fogalmat fed mint
hajdanán) szemében, aki a község ügyei-
ben, rendes, mindennapi éjszárás és beszéd
eszerint, falu dégában foglalatoskodik, az
mind: „hivatalbéli ember”. Hivatalbéli
szerint bírák uraimékon kívül például a
bakter, aki éjjel dudál s az idő mennyi-
ségét kiabálja, a krumpoli csőz, meg a ká-
posztacsőz. Vagy legatibbishi vatalbelinek
érez magát így nyilatkozván: „hivatalos szem-
ély vagyok, mert mivelhogy hivatali kap-
tam!” Aki pedig valamely egyház szolgál-
latában áll, az minden tekintetben „belső
ember”, például az egyházi, a templom-
atyát nem is emlíve. Belső embernek tartja
magát például a harangozó, sőt némelyik
főnök, magasba járván hivataloskodni.
(T. i. toronyba.) Sőt akadt, olyan meré-
szen magas gondolkodású is, aki imigyen
nyilatkozik: „mit ér a predikáció? mit ér a
mise ha én nem harangozó? Ki gyűn akkor
hallgatni, ha nincs harangozás? Meg aztán,
közelebb vagyok én a menyországhoz, mi-
kor harangozó, mint a püspök, mert a
harangok közelebb vannak hozzá, mint a
predikáló szék!” Amiből logikusan majd-
nem az következik, hogy a harangozó „bel-
sőbb” ember mint a püspök.

Aki pedig mindkét helyen foglalatoso-
dik, azt nem mindennapi leleménységgel
elnevezik „kétféle ember” nek. Ilyen kétféle
ember rendszerint a pógár, vagy kisbíró.

Mi a pógár vagy kisbíró a községi
autonomiában?

Bizony az valaki! A falusi lakosság
99%-ának legbizalmasabb embere, úgy-n
fiskalisa, legmegbízhatóbb (l) tanácsadója.
Továbbá: hivatalos iratok, kék, vörös és
fehér citatoriak kézbesítője, felolvasója, ma-
gyarázója, érzelmeit, megterheltek tanács-
nok, végrehajtó kiserője, (ha t. i. el nem
szökik.) védelmezője. (Ha látád végrehajtó
uram, mit mivel a szeme mikor kiser,) zá-
log tárgyak például vánkások, dnyhák,
használt és ünneplő, de legalább is vihar-
verte subák a falu házához cipelője és
mindig a végrehajtó szemei előtt. Nem rit-
kán fel is szállal: térj ki Pistyi, jön a te-
kintetes vánkus szedő bizottság. Hétköz-
nap és ünnepi dobos, egyben kikiáltó s
mint kidobolja, kikiáltja a mindenféle adót,
pap búzáját, bakter komenciót, répasze-
dést, faaralást, kövecslést, pinceszket,
iskolás és ovodás gyerekeket, beteg fekete
malacot, himlőoltást, legeltetést, de leg-
többbször az községi pótlékok” mert ezt
legtöbbször és legjobban szidják, mivel
annak minémiségét és mennyiségét a falu-
béli „bizottmányok” állapítják meg. A köz-
ségi pótlékhoz még hozzá is teszi közgau-
diumra: gyűjék rá a nehéz...

Igenis, falun rendszerint a kisbíró a két-
féle ember, aki néha bizony kétféle ember
is. Mivel ez mindenki félnek alkalmazottja,
parancsol is neki bőven, mindenik fél. És
ő mindenki félnek hűségesen engedelmek-
edik. Helyt is áll mindenütt, mivel éri s
tudja, hogy a „kis porció” el nem marad,
ez levén neki a mellékvédelme Hanem a
végrehajtó elől, ha csak lehet, az csak
szeret ejtethi, keréket old, eltűnik mint a
kőd, úgy, hogy három egész napig legfel-
jebb csak holt hire hallható.

A mi kétféle emberünk az öreg Gergő
bátya, akinek, a mi látóhatárunk alatt, a
maga szemében, párja algha van. 70 éves
is olyan katonásan lépked mint egy ma
avanzszirozott generális. Évei számát kinéz-
tem a mátrikából s évről-évre 4—5 évet
letagad belőle, mivel a Katyi az ő hűség-
es hitlen gondozója még 60 évesnek se
nézi. Aztán meg ez a bizonyos Katyi ugy
rendben tartja, úgy gondozza bajuszát, ha-
ját, abrázóját gunyáját, hogy ha deres
nem volna Gergő bátya, a 40 évesek kö-
zött bizony mondom elcsuszne!

Nem hiába öszült meg ám a vén imposz-
tor. Soha annyi tréfás kacagató hirdetés,
kidobolás, mint amennyi az ő kezén száján
koresztül ment s megy még ma is világgal!
Soha annyi vengyerekre való kópéság, mint
amennyi tőle kikerült! Soha annyi huncutéria
„kétféle” emberben mint őbennél! S aztán
önként hunyorít hozzájuk, mintha misze

Az egyházközség áldozatkészségét jellemzi, hogy templomára mintegy 22 ezer koronát fordított, tehát a mai anyagi világban sem halt ki még teljesen az Isten iránti szeretet.

Az ünnepély lefolyása igen szépen ment végbe. A tót istentiszteletet — miután ezt még az öregek megkívánják, — Raab Károly főesperes, és orgonajátékkal az ottani kántortanító *Michalovics* Rezső végezte. Utána következett a magyar istentisztelet, amely *Bándy* Endre lévai lelkész nagyszabású beszédével és *Krick* Jenő képezdei igazgatótanár kitűnő orgonajátékával befejeződött.

Az istentisztelet után közös ebéd volt, amelyről az egyházközség gondoskodott. — Voltak felköszöntők is nagy számban! Fiegyelemreméltó volt különösen *Liptai* András ottani lelkész nevének a felköszöntője, melyben megköszönte a hívek áldozatkészségét. A vendégek, kik Léva felé utazandók voltak 5 óra tájban már búcsuztak az egyszerű, de jólékü néptől. A többiek pedig továbbra is ott maradvá élvezték kvaterkázás és zene mellett a vendégszeretetet.

Hogy az ünnepély minden tekintetben ennyire sikerült, az nagytiszteletű *Liptai* Andrásnének, *Michalovics* Rezsőnének valamint a derék gondnoknak *Czibula* Andrásnak köszönhető.

Ez alkalomból adakozó áldozatot is hoztak. Egyebek között özv. *Buhalovics* Andrásné szép függő lámpát ajándékozott a templomba 180 korona értékben.

Tehát minden nagyon szép, megható és jó volt. De egyről még is megfélekedtek!

A fákóvezekényi egyházközségnek most is élő, három volt tanítója nem vett részt az ünnepélyen. Miért? Hivatalos meghívók voltak kibocsájtva, de őket e megismeretlenségre az egyházközség vezetője melettknek nem találta, pedig ők voltak azok, akik az orgonaaalapot megteremtették és a magyar istentiszteletet a tót nyelvű községben bevezették.

Talán nem vagyok illetékes ily dolgokról ítéletet mondani, de nem zárhattam magamba azt az érzést, amely a tanítók mellőzésével urrá lett rajtam.

Luteránus.

— A tanítóképző ifjúsága a honvédek sirjánál. A tanítóképző-intézet ifjúsága szokásához híven ezidén is, Mindenszentek napján, d. u. öt órakor lerója a kegyelet adóját a diadalmas nagyszallói csata hőseinek a lévai temetőben levő sirjánál. Az ünnepély műsora: 1. Gyászhangok. Irta: Zsaskovszky Endre. Énekli: az ifjúsági énekkar. 2. Fáklyát él! . . . Irta: Illyés Bálint. Szavalja: Rizinger János III. éves növ. 3. Alkalmi beszéd. Tartja: Flórián Traján IV. éves növ., ifj. elnök 4. Ima a haláért. Palágyi—Köveskútító! Énekli: az ifjúsági énekkar. 5. Miről susognak e sírhalmok itt. Irta: Illyés Bálint. Szavalja: Bogyá Kálmán IV. éves növ. 6. Himnusz.

— A garamkovácsii—aranyosmaróti vasúti vonal megnyitása november hó elején fog megtörténni. A pontos dátum még nincsen megállapítva. A megnyitás napjától érvényes menetrendet, ol-

vasóink tájékoztatására, lapunk más helyén hozzuk.

— A gazdasági kiállítás elmarad. A bars megyei gazdasági egyesület főnállásának ötven esztendő jubileumát — mint azt annak idején jelentettük — nagyszabású gazdasági és ipari kiállítással akarta megünnepeelni s emlékeztetéssé tenni. Amint most sajnálattal értesülünk, ez a szép terv az anyagi hiánya miatt nem válhatik valóra; a jövő ősre tervezett felvidéki kiállítás, amely Léva lett volna megartva, így elmarad.

— Törvény a pontos iskolabjárás érdekében. A kultuszminiszter a napokban küldte meg a tanfelügyelőknek tanulmányozás és javaslatétel célából azt a törvénytervezetet, amelyet az iskolázás érdekében készített. A miniszter ugyanis novelláris uton szándékozik az iskolázást hatékonyabban biztosítani és a nagyfokú igazolatlan mulasztások megszüntetésére avagy csak lényegesebb csökkentésére is elegendenek bizonyult bírságolási eljárás helyébe a kihágási eljárást alkalmazni.

— Jegy-óválasztás. A barskapronczai körjegyzői állásra f. hó 21-én Harrer Antal egyhangulag megválasztották.

— Tanító nap. Az Orsz. Szövetség legutóbbi elnöki értekezlete egyhangulag kimondta, hogy míg a tanítótság fizetését tisztességesen nem rendezik: minden esztendőben egy napot ezen szomorú, dolog ellen való demonstrálásra áldoz a tanítótság. Ezen napokor az ország minden tanítóegyesülete ülést fog tartani, melynek egyedüli tárgya a fizetésrendezés kérdése lesz.

ELEGANS LEVELPAPIROK, NÉVJEGYEK, ELJEGYZÉSI ÉRTESÍTÉSEK, LAKODALMI ÉS MULATSÁGI MEGHÍVÓK, SCHULCZ IGNACZNÁL LÉVAN, KAPHATOK.

tudna, mitse érezne belőlük!

A mi Gergő bátyánk még hitiben is kétféle ember. Ha kereszties templom körül jár, vagy plebánost lát a közben, pápista hüvelyonak valja magát, mondván: dicseressék a Jézus Krisztus! De ha a csilagos a templomtorony, hangos „szerencsés jó napot!” kíván, mintha ő is kálvinista volna. A katolikus papot, föl. plebános urnak, a reformátust, tisztelendő atyám uramnak titulálja.

Megakadt volt egyszer az öreg. Nem találta otthon az új, de még ifju házias tiszteletes urat s a feleségének kellett átadni a kézbesítendő ügyiratot. Ugyancsak főtt jámbor feje amiatt: hogyan szólítsa, hogyan tisztelje meg a fiatal tiszteletes asszonyt? Azonban józan esze nem hagyta, annálkevésbé a logikája. Hopp! Megvan! Ha a pap, tisztelendő atyám uram, akkor a felesége bizonyosan tisztelendő anyám-asszony. És amint elgondolá, azonképpen cselekedett. Persze, hogy ő ütközött meg legjobban a fiatal papné üde, jóízű és vidám kacagásán, nem tudván felfogni ésszel, hogy milyen kolosszális ostobaságot mondott.

Nem utolsó tréfája volt az sem, mikor notárius uramat másfél kilométer távolra ingette az uszonnához. A nirmród fáradt is volt, éhes is volt, de mindenek felett szomjas s az idő is már d. u. 3 óra felé járt. Gergő bátyánk megérkezék az uszonná-

val, mely ebéd is volt. A vadásztársaságtól, másfél kilométer távoltságban, — köztük egy nagy völgy — letelepszik az uszonnával egy magánosan álló vadkörtefa árnyékába s onnan állhatatosan intget a kalapjával, hogy itt az oszonna s mutogatja a boros és szántói üvegeket. És csak akkor kap észbe cs indul a holmival az érdekeltek felé, mikor már agyonlövással fenyegették. Mentette magát a vadkörtefa árnyékával, mondván: ott lett volna csak jó elkölteni a tekintetes uramnak az oszonnát!

Ez is tőle került ki. Új tekintetes jött lakni a faluba. Nagy sport férfi. Sohasem járt ezen a vidéken. Érdelke őt a szántói geológiai alakulás. Elment megnézni. Kirándult gyalog, hiszen csak egy órajárás. Gergő bátya volt a kalauz. Az erdőn a Vörös harasztan keresztül oda — csak oda értek másfél óra alatt, hanem hazafelé 5 és fél óráig jöttek. Az öreg imponzor összejáratta vele vagy öt falu erdejét, míg az igazi utra tértek. És azt mondta, hogy eltevedt. Eltevedni neki, aki 70 éve lakik a vidéken s a környék határait mind úgy ismeri mint a tenyerét, lehetetlen! Huncutság az egész! Kikívánczott belőle a lappangó cucilista: hadd „portoljon” hadd járjon az ur ha járni akar, majd nem jár, ha haza ér!

Az sem mindennapi dolog volt, mikor sebhajásra kényszerítette jámbor uramat

Ugy esett a dolog hogy espendáció (diszpenzáció) miatt szöszöllőnek vitte, no meg hogy az út mutassa, Aranyosmarótra. Sajnálta kővér, pihent táltosait jámbor uram s csak úgy lassanként lépegettek, míg nem egy fiakker került elüköz. Azt mondta az öreg a gazdának: „hallja öcsém uram, én soha életemben nem voltam Maróton, én nem tudom nem tevédünk-e el? Hanem ez a fiakker Marótra megy biztosan, ismerem a kocsiat, katona pajtásom volt (So-hase volt az öreg katona.) Hajtson utánna, mert az Olyik (Olichó) pusztánál két felé is elágazik az út, nem tudom, nem Körmő-czön lyukadunk-e ki az erdőből!?”

És jámbor uram még az ostort is elővette úgy megjéjt Körmőcbányától.

Persze hogy Maróton, mivel százszor is megfordult ott mint kocsi, minden csapoglegény ismerte a jóízű tréfás öreget. Jámbor uram azonban csak annyit mondott: szegény lovaim, de megfuttatta őket kigyelmed.

És a dobbal s kikiáltásokkal mint van Gergő bátya?

Ezen a téren, a hirdetések célzatos elferdítésében, huncutságok kifundálásában valóssággal rekordot ért el.

A tekintetes ur, vagy bírák uraimék parancsolatját, nagy tisztességűdással, kemény katonai állásban, kezében az obligát mogyorófacsalával, nyakában a lyukas dobbal, szemhunyorítás nélkül, némán halgatja vé-

— **Fagyos lábak gyógyítása.** Közledik a hideg idő, alkalmoszerű tehát a fagyos lábak meggyógyítására alkalmas szer ajánlása. Husz gramm kollodumba öntsünk husz centigramm jódtinktúrát és ezzel az oldattal ecseteljük be napoként kétszer a megfagyott bőrt. Az ecsetelést folytassuk több napon át addig, amíg a bőr megfagyott felső része nem hámlott. Ekkor kenjük be mindennap egy kis zsírral az új bőrt, hogy puha maradjon.

— **A Lévai Apolló Mozgósínház** folytatódólagos előadásai szombaton és vasárnap (26 és 27-én) este lesznek a Vigadóban. Vasárnap két előadás is lesz, a délutáni mérsékelt helyárral. A jó műsorból A notredami toronyór drámáját emeljük ki, mint figyelemre méltó érdekességet. A következő előadás november 2-án lesz.

— **Haragudni fognak a lányok** a kalendáriumcsinálókra, mert rövidre szabták a jövő évi farsangot. A farsang — melynek minden időben az volt a hivatása, hogy az eladó lányokat főként alá juttassa — január hetedikétől február negyedikéig fog tartani, mindössze tehát csak 29 kis nap áll rendelkezésére, hogy szép hivatását mindenki megelégedésére betöltse. A dinom—dánomok tehát nagyon sűrűn fogják egymást követni és nincs kétségünk aziránt sem, hogy a vigadni szerető magyarok nem fogják tudni kimutatni magukat a rövid farsangban vagy a rája szánt pénzükhöz — sőt még azon

főül is — nem hágnak a nyakára. De már jobban kételkedünk abban, hogy minden férjhez készülő lány meg fogja találni álmainak tündérlövágját a bálók sima parkettjén. De azért oda se neki, majd csak előjön az, ha nem a farsangban, hát majd farsang után, ha csak a nagy drágaság miatt mutatkozni mer a házassághoz vezető útnak a láthatárán. A kis kísit a gyávainak . . . !

— **Állami facsemeték kiosztása.** A földmivelésügyi miniszter most bocsátotta ki a hirdetményét az állami facsemeték adományozása tárgyában, amelyeket kopár és vízmosásos területek beerdősítésére, kisbirtokok részére, ha a facsemeték beszerzése anyagi erejüket meghaladná, — ad a kormány. Akik állami facsemetékben akarnak részesülni, 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodványukat december hó 1-ig terjeszték be a kir. erdőfelügyelőséghez.

— **Adómentes községi legelő.** A közigazgatási bíróság egy legutóbb hozott ítéletében kimondotta, hogy ha a község abból a célból bérel legelőt, hogy a község marhatenyésztését előmozdítsa s e végett a bérbevett legelőt a lakosság állatainak legeltetésére adja át, a lakosoktól pedig annyi legelőbért szed be, amennyi a legelő hasznobérének kifizetésére szükséges, vagyis nem nyereszkedik a bérleten, kereseti adót fizetni nem tartozik. Eddig a földbérletek tekintet nélkül a bérlőre s a célra, amelyre a kibérlés történt, III. o. kereseti adó alá estek.

— **Az uszora ellen.** A mai pénzszük világban vidám aratásuk lehet az uszórásoknak s amint most egy könyvomatos laptudósító utján értesültünk, a szatmári kir. ügyészség vezetője harcot hirdet az uszora ellen és akciója abból áll, hogy fölhívja a közönséget, akiknek e téren panaszu van, álljanak elő. Ezenkívül javaslattal fordul az igazságügyi miniszterhez aziránt, hogy nyilvánítsák az uszora hivatalból üldözendő bűncselekménynek.

— **A hazai általános katonai biztosító részvénytársaság működését** immár megkezdte. Foglalkozik az életbiztosítás minden módozatával. Vezetősége: Bolgár Ferenc v. b. t. tanácsos, elnök: Gergely Tódor az Első Magyar Általános Biztosító Társaság igazgatója, Horváth Elemér a Magyar Általános Hitelbank igazgatója, Libits Adolf udvari tanácsos. Vezértitkár Havas Miksa. A társaság irodája a Hazai Általános Biztosító Társaság főügynökségénél van.

— **A vármegye közgyűlése.** Vármegyénk törvényhatósági bizottsága december 12-én évnegyedes rendes közgyűlést tart.

— **„Szerencsétlenség“ a pályaudvaron.** A párkányánai vasuti állomáson csütörtökön tragikomikus eset történt, amely a legnagyobb ijedtség közepette vett hírtelemlatságos fordulatot. A jegypénztár előtt ugyanis egy ember rosszul lett és összeesett. Mindenki azt hitte már, hogy meg van halva. Fölemeltek és a váróterembe vitték, ahol egy padra fektették. Éppen orvosért akartak futni, mikor a leendő „páciens“ ajka — dalra nyílt. Nem volt annak semmi baja, csak tókrészeg volt az istenadta. És ennek csak ő örülhetett a legjobban!

gig. S a felelet ennyi: igenis kérem alásan! Tudni való dolog, hogy a község igazgatásában hajdan híres mogyorófpálcát, mint a birák uraimék tekintélyének palladiumát ma már csak a kisbíró hordja, rendszerint bíró uram háta mögött háromlépés távolban.

Gergő! Kidobolja kend: a mindenféle adók, közmunkák, községi pótlékokon kívül, hogy a komám sógorának a pincekulcsa elveszett, aki megtalálta, dugja be az ereszem alá, majd jutalmát veszi; mondja bíró uram kemény lakonikus parancsolata...

Gergő bátya pedig dobolta vala imígyen: „A komám sógorának a pince kulcsa elázott, a becsületés megtaláló dugja az eresz alá hol jutalmát kapja! (Hogy ki a komája? ki annak a sógora? melyik eresz alá dugja? mi a jutalom az eresz alatt? arról nagy bölcsen hallgat.)

Gergő! dobolja ki, hogy ló asszentiáció lesz Szentmihályon holnap délután 2 órakor. És kidobolja így: minden lovas gazda jelenjen meg holnap délután 2 órakor Szentmihályon levizitre!

Ez se mindennapi ferdités volt: „akinek simmenthali bikára van szüksége jelentkezék a falu gazdájánál!“ Azokat a huncutságait, melyek nem bírják el a nyomdafestéket, természetesen elhallgatom. Pedig jó csomó lenne ám!

Harmadéve, az 1000 lelket számláló községben, hadgyakorlat alkalmával, 2000 kö-

zös hadsergebeli katona, 60 tiszt, félüteg ágyú megfelelő számú tüzérral, lögert csapott s itt tanyázott vagy három napig. A tábornok meghagyta a bírónak, tegye közhírré, hogy a telefon drótot a lakosság ne bántsa, mert abból baj származhatik. Persze bíró uram azonnal menezette Gergő bátyát, hogy dobolja ki: a katonák drótját ne merje bántani senki mert diktum faktum bajba kerül aki hozzá nyúl. Indokolt volt az intézkedés, a közhírré tétel, mert a falu, ugyancsak alaposan összevissza volt drótozva.

Dobolt pedig Gergő bátya és hirdett imígyen: bum-bumm brumbruru brumm bumm! senki a katonákat, sem pedig a tiszt urakat bántani ne merje, sem az drótjaikat kaszagerélyere valónak el ne vigye, mert akit birák uraimék bűnben találnak azt besorozzák obsitosnak! bumm bumm!

Az ezredes végig hallgatta a közhírré télt. Jó arcu és jóérzű magyar ember volt. A helyzet humorának magaslatára emelkedve, pompás nevetésben tört ki s az öreget két korona borralalóval ajándékozta meg. Nem csoda! Ezer jámbor lélek között harmadfelezer katonát félteni, egészen boldog situáció. De hát Gergő bátyától ez is kikerült.

Hát még a foghuzás! Kívált mikor a keresztkomájának a beteg fájós foga mellett való fogát kihuzta. Mert ehhez is ért ám Gergő bátya kitünően, és ami fő: olcsón.

Husz fillér minden fog. Ha benn török, csak a felezett jár. És van páciens gyakran.

Tavaly nyáron megy hozzá a keresztkomája, aki belső ember, egyházi s kéri az Isten szent szerelmére, hogy huzza ki neki a fogát, mivel már napok óta kegyetlenül fáj s egész éjjeleken át nem tud miatta aludni.

Kivezette a komát a libapáskumra, lefekette a győpre hanyatt, s fejénél állva, megfogta a fájós fog egészséges és ép szomszédját s annál fogva huzta a komát a győpün vagy 25 lépés távolságra míg a fog kijött.

Éjnye komám — szól a piácens — sohse hittem volna, hogy a fognak a gyökere a sarkáig leér az embernek, onnét gyűtt a gyökere.

Kihuztam komám, legalább ne mondhasa, hogy becstelen ember vagyok!

Felkezetközi türelmére vall Gergő bátyának, hogy jó cimboraságot tart a kálvinista harangozóval, noha ökelme keresztényen hatholikus hiten való. Megfogja még a kálvinista harangkötelet is, egy cseppet sem fél a kárhozáttól. De misét hallgatni, vagy pláne prédikációt, nem kenyerre az öregnek. Hallók én ugymond, elég prédikációt. Mindennél az én hátam kap szemlét szembe. Ha a főbíró ur rosszul alszik, mégesek a tekintetes jegyző urak, káromkodnak birák uraimék, hajba kap az egész falu s nekem mindezt hallani és látni muszáj. Nem elég

— **A reformáció emlékünnepe.** A reformáció emléknapját október 31-én nagy ünnepélyességgel üli meg az egész protestáns világ. A lévai ref. egyház e nevezetes ünnepen kétszer tart istentiszteletet: délelőtti, és délután a gyermekek részére. A délelőtti istentiszteleten urvasoraosztás lesz. Este hat órakor az iskola tanácstermében pedig műsoros vallásos estélyt tart, amelyen az alkalmi beszédet Konta Károly segédlelkész mondja.

— **A körmöcbányai siketnemaintézet támogatása.** Az alispán felhívja a városokat és községeket, hogy a Bars-, Árva-, Liptó-, Trencsén-, Turóc- és Zólyom vármegyék siketnémái számára Körmöcbányán alapított államilag segélyezett intézetet bármily csekély összegű állandó évi segéllyel támogassák. Az intézetben jelenleg is 106 siketnéma gyermek tanul — akik közt 31 barsvármegyei van — hangos szóval beszélni, írni, olvasni, számolni és így nem csak a társadalom derék és szorgalmas tagjává válnak, de az intézetből kikerülve a saját keze munkájával lesz képes önmagát és családját eltartani, míg tanulatlan állapotban valóságos terhe és veszedelme a társadalomnak. Ámde a legtöbb siketnéma földhöz ragadt szegény szülők gyermeke, kik nem képesek a tanítási költséget fedezni, azért az intézetnek magának kell arról gondoskodni, hogy a mintegy 35 ezer koronát tevő évi költséget előteremtse.

— **Régi lelet Esztergomban.** Az esztergomi vasúti állomás kibővítési munkálatai alkalmával a kubikusok még a nyár folyamán épületrészekre és egy temetőre bukkantak. Régi pénzek után ítvé, már akkor is két-

ségtelen volt, hogy a maradványok az Árpád-királyok korából valók és az volt a vélemény, hogy a hely valószínűleg a régi kir. várostól (Villa Latinorum) délkeletre fekvő Kovácsi helységhez, Esztergom egyik külvárosához tartozott. A Nemzeti Múzeum igazgatóságának csak moatanában jutott tudomására a lelet, melynek megvizsgálására dr. Supka Géza régiségügyi muzeumi-őrt küldötte ki. A fiatal tudós kedden járt a városban és Sinka Ferenc Pállal, az Országos Régészeti és Embertani Társulat tagjával, aki a lelettel már előbb is foglalkozott, a helyszínén beható tanulmányozás és eszmecsere után megállapították, hogy a kiásott épületrészek egy templom és hozzáépült kolostor maradványai. A mellette levő temető arra mutat, hogy itt betegápolással foglalkozó szerzeteseknek volt rendházuk és kórházuk. Knauz Monumentái után az is megállapítható, hogy e tájon a Johannitáknak (Fratres Cruciferi, Hospitalarii) Szent István első vértanúról elnevezett rendházuk (Domus Hospitalis S. Stephani Protomartyris) állott; ezt nem tévesztvén össze a Szent István királyról nevezett nagyhírű konvent (Conventus Cruciferorum domus hospitalis Ecclesiae Sancti Stephani Regis de Strigonio) házával, melyet Esztergom határában a szent királyi földeken Némethy Lajos régiségtudós 1895-ben ásatott ki és ismertetett. Dr. Supka Géza az épületmaradványokról helyszínrajzot vett fel és a lelet I. jelentésben számol be a Nemzeti Múzeum igazgatóságának.

Uj szociális törvények. A kereskedelemügyi miniszteriumban már elkészült a kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyait szabályozó törvénytervezet. Szociális szempontból rendkívül nagyfontosságú ez a javaslat. Régóta óhajtjuk, sürgetjük mi is az érdekelt társadalmi osztályal együtti a megalkotását, mert ezen törvénytől várják ők és minden szociális érzékkel rendelkező ember, hogy sikeresen fogja megszüntetni mindazon igazságtalanságokat, amelyek ma nálunk a kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők viszonyaiban is érezhetők. Ez a törvény még az ősszel a parlament elé kerül és nem sokára követni fogják ezt a kereskedelmi miniszterium részéről más szociális törvényalkotások is, mint a gyermekek, fiatal munkások és munkásnők védelméről, továbbá a vasárnapi munkaszünet szabályozásáról, valamint a magánalkalmazottak nyugdíjáról és agkori ellátásáról szóló törvényjavaslatok.

— **A közigazgatás és a gazdasági élet.** Más kerekékbe fogózik ma a közigazgatás gépezete mint csak néhány évnek előtte. Nem is olyan régen a közigazgatási tisztviselő munkaköre szűkebb körre volt határolva, akit az állam, vagy az autonomia egy-egy pozícióra állított, végezte a maga dolgát a törvény, a rendeletek keretében, itt-ott kisiklásokkal, a me-

lyeket legtöbbször a politika hamis váltóállítása idézett elő. Részt vett a közigazgatás legfellebb a bank és bankszerző takarékpénztárak alapításában, azok igazgatóságában, a municipiumokban pedig az egész közgazdaságot a Tisza Kálmán alkotta közigazgatási bizottságban képviselte az államépítészeti hivatal főnöke, ami szintén jellemző adat arra, hogy ennek a föld folyton fokozottab hozadékára utalt országának a közigazgatását és a gazdasági életét minő elvek szerint intézték. Ezt az állapotot alaposan felforgatta az idők, irányzatok és szükségletek gyökeres megváltozása. Manapság a közigazgatásnak, ha csak némileg meg akar felelni kötelességeinek foglalkozni kell a gazdasági élettel. Ma már nem lehet a köztisztviselő magasabb rangú királyi bírósági végrehajtó, aki behajtja a közterhektől az állami élet törvényes járulékait, ma a köztisztviselőnek kötelességévé vált, hogy a tudására, lelkiismeretére bízott polgárságot ép úgy vezesse, irányítsa a gazdasági élet utvesztőiben, amint kötelessége a rábízott állami és autonomikus nagy érdekeket megvédelmezni minden irányban. Az új kötelességekhez a magyar tisztviselői kar nem szerzett elegendő fegyverzetet abban a felsőbb tanításban, amelyet kötelességszerűen elvégzett, az eddigi hivatali gyakorlat sem tanítja meg erre, itt az élet, a gyakorlat tanítására van szükség, csak ettől lehet eredményt várni. Vannak máris jelek, amelyek arra mutatnak, hogy ez nem tartozik az utópiák körébe. Nemesak jámbor óhajként jelentkezik immár az a kívánság, hogy a közigazgatás és az igazságszolgáltatás nagy munkájával nagy, erkölcsi felelősséggel megbízott tisztviselők ezen újabb és az iskolában, egyetemen meg nem tanult feladataik ellátására legalább az ösztönzést megkapják. Az igazságügyi és közigazgatási tisztviselők részére rendezett továbbképző tanfolyam második éve már ennek a közszükségletnek a jegyében indult meg és folyt le.

ez nekem utra valónak a menyországba?
Hár még a Katyi!?

Igaza van Gergő bátya, de csak némi-nemű részben, mert utipasszusz a menyországba nem ezek az urak adnak. Inkább talán a Katyi.

Vigyázzon öreg! Ha már hetvenkedik úgy hetvenkedjék, hogy el ne veszítse a mogyorófapácát, mert nem lesz mire támaszkodni!

Ilyen a mi „kékfele“ emberünk!

Vámosi István.

Dal egy kertről.

El-el járok mindennap egy

Virágos kert mellett,

Élsiratok mindennap egy

Élfelelér kis felhét . . .

Él kis kert még az a régi

Virágokkal telve . . .

És ah valaki nem jár kithon

Álmodozna benne . . .

Farkas Gábor.

— Az utolsó fegyvergyakorlat alóli felmentés. A honvédelmi miniszter rendeletet intézett vármegyénk közönségéhez, melyszerint a védőtörvény értelmében a tartalékos (póttartalékos) viszonyban teljesítendő utolsó fegyver- (szolgálati-) gyakorlat alóli — az egy évi önkéntesekből lett tartalékosok kivételével — felmentendők azok akik: a) állománybevitelük alkalmával valamely katonai bizottság előtt kimutatják, hogy a katonai tornászati és lövészet terén bizonyos — rendeleti uton közelebből meghatározandó — előképzettségük van; b) az ifjúságnak a katonai tornászaton és lövészetben való kiképzése terén legalább két éven át eredményesen működtek és ezt a közigazgatási tisztviselő bizonyítványával igazolják, feltéve, hogy e kedvezményben már az a) alatt jelzett okból nem részesítették. Az erre a kedvezményre való igényt a szolgálatra kötelezetteknek állománytüknél kell érvényesíteniük és pedig az a) alatti kategóriába tartozó szolgálataba való belépésük, illetve az első katonai kiképzetés megkezdése alkalmával. Az 1912. évre nézve az érvényesítés végső határidejüül október 31-ike tűzetik ki.

— Tűz Verebélyen. A Schlick-féle szeszgyár társaságában levő szalmakazlak szombaton kigyuladtak. Attól lehetett tartani, hogy a tűz átterjed a szeszgyárra is, de ez nem következett be, mert a veszedelmet sikerült lokalizálni s csak a kazlak pusztultak el.

— Veszedeles munkások. E héten a nagysároi Frankl-féle uradalom egy fővárosi ügynök útján ötven rúthén munkást hozatott az ősi munkákhoz. A munkások az ügynökkel együtt meg is érkeztek, de nem rúthének, hanem szedett-vedett pesti csirkefogók voltak, akiket az uradalom nem használhatott, így szélnek eresztette őket. Ezek dühükben az ügynököt lelővéssel fenyegették meg, aki ijedtében kereket oldott előlük. A munkásokat azután egy más birtokos akarta foglalkoztatni, de az sem boldogult velük.

— Tanfelügyelői látogatás. Tomcsányi János, vármegyénk kir. tanfelügyelője, csütörtökön meglátogatta a lévai izr. népiskolát, másnap pedig a polgári leányiskolát.

— Az állami szőlőtelepeken termelt szőlővesszők és szőlőoltványok kizárólag hazai birtokosoknak a következő áráért adhatnak el: I. oszt. amerikai sima vessző ezre 16 K. II. oszt. 8 K. I. oszt. amerikai gyökeres vessző 32 K. II. oszt. 16 K. Európai bortermő fajtákból I. oszt. sima vessző ezre 10 K. II. oszt. 5 K. I. oszt. gyökeres 20 K. II. oszt. 10 K. Európai csemegefajták I. oszt. sima vessző ezre 16 K. II. oszt. 8 K. A gyökeres I. oszt. 32, II. oszt. 16 K. A gyökeres fás szőlőoltványok ezre 140 K. a sima zöld szőlőoltványok ezre 120 K. Mindazok, kik vármegyénkben az állami szőlőtelepekről szőlővesszőt vagy szőlőoltványt ehajtanak szerezni, vételajánlatukat a kívánt szőlővessző és oltvány. fajta,

minőség és mennyiség szerinti megjelölése és a kiállítás helyének, ugyancsak a szállításra vonatkozó adatok pontos feltüntetése mellett november végéig a balassagyarmati szállásügyi és borászati felügyelőség-nél tartoznak benyújtani, ahol bővebb felvilágosítással is szolgálnak.

— Vészeségység, étvágytalanság idegesség gyógyítására és gyenge gyermekek, valamint felnőttek, sápkoros fiatal leányok erősítésére a legkifünőbb készítmény a Kriegner-féle „Tokaji China-Vasbor”. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű, hatása biztos. Kis üveg 3.20 K. nagy üveg 6 K. a gyógytárakban. Póstan küldi utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után Kriegner Gyógyszertár Budapest Kálvin-tér.

— A párkányána — lévai vonal átalakítása. Értesülésünk szerint a jövő évre szóló állami költségvetésben megfelelő összeg van előirányozva arra is, hogy a Párkányána-lévai vasutvonal alapépítménye — tekintettel a nagy személy-, de főként a teherforgalomra — már 1913. évben elsőrangúvá alakítsák át. Nagyfontosságú körülmény ez az egész vidék, de leginkább Léva város vasuti forgalmára nézve.

— A Lévai kereskedelmi bank r. t. elfogad takarékbetétet 5% netto kamatozás mellett, régi betevőinek ezen kamatot f. évi október 1-től téríti meg.

— Anyakönnvi bejegyzések. Születések: Weisz Gyula Lusztig Margit; Jolán Johanna. Fizély Ödön Károly Kovácsik Margit; Julianna Anna. Lehoczky János Kovács Julianna; János Jenő. Házasság: Harach József Novotny Erzsébet rkath., Darn József Nemeskós Rozália rkath., Wetzler Ábrahám Winter Róza izr. Halálozás: Kratyina Péter 46 éves tüdőgyulladás.

Rege.

*Kölkirály, a zordon, haladoklott az éjbe
Fekete márványból kiert nyoszolyán.
Sóhaj a lelkéből nem szakadt ki félbe.
Körötte szolgálak, leomolva térdre,
Mogreszkettek ajka sápadt mosolyán.*

*Gögös merve areca, megvonaglott éjve.
A kint csikorítva, hörgve elnyelé,
Körötte halk zugás bugott a sületbe . . .
Egyet a száz közül odaintett végre.
Ugy esuzott, a szolgál királya elé.*

*Gránitpiramdra, a sírom fölébe
Vésselek szomorú hideg sorokat.
Maradják, mi voltam: a fény ellensége,
Rakjatos fölébom feketét sokat.*

*Kölkirály a zordon, ahogy ezt kimondta,
Elnémult reája . . . mindörökre már.*

*Megrándult, mint szelzett nagy viharhadár
És lecsukló fejtől glóriába vonta,
A fellüzo, játszi, piros napsugár.*

Pogány Márton.

Reviczky sírja.)

Írtai Péterdi Andor.

A nagy oszud bus birtalmában,
Mócsai gyujtott a kegyelet
Lángrozsák koszorúk takarnak
Minden legapróbb sírhelyet.

Besüppedt hanton, köldus sírján
Is égett mécs és volt virág.
A dus kriptákon meg kevélyen
Pompáztak a georginák.

Csupán egy sír volt koszorutlan,
A dudva fedte és a gaz.
Ugy mart, ugy égetett a szegény:
Reviczky sírja az ? ! . . .

Ugy állt kopáron, gondozatlan
E sír, amelyben egy világ,
S tán most is zsongnak, sírnak, bugnak
Alatta a melódiák !

Csak egy züllött poeta lélek
Ballag ki hozzá néha-nap.
S kőtáblájáról kibetüzi:
Ez „a világ csak — hangulat!“ . . .

*Reviczky Gyula, a fiatalon elhunyt költő 1873-ban Garamujfaluban nevelősködött Liptóy Ágostnál, aki rokona is volt. Innét került a fővárosba a sokat hányatott poeta, ahol később a szalonok dédelgetett, kedvenc költőjét ugyszólván a nyomor ölte meg.

A közönség köréből. Nyilvános köszönet.

A Lévai Izraelita Nőegylethez a napokban a következő adományok érkeztek: Dr. Priszner Gyuláné urasszonytól 2 zsák burgonya, Weisz Benőné urasszonytól 5 zsák burgonya, Weisz Kálmáné urasszonytól 5 zsák burgonya, Weisz Gyuláné urasszonytól 2 zsák burgonya, összesen 14 zsák burgonya, azonkívül Weinberger Zsigmondné urnőtől Alsópétről 5 kor. Fogadják a nemeslelkű adakozók az egyesület leghálásabb köszönetét. Ideák Adolf titkár. Dr. Frommer Ignáczné elnök.

Terménypiac árák a szerdai vásárról.

Buza	20 60	—	K
Árpa	16	—	18. — K
Róz	17	—	18. — K
Zab	20	—	— K
Bab	22	—	23 50 K
Tengeri ó	20	—	— K
Tengeri uj	15	—	16. — K

Szerkesztésért a kiadó felelős.

Szőlősgazdák

és szőlőtelepítők figyelmébe!

AKI szőlőjét újra akarja telepíteni,

AKI szőlőültványt akar rendelni,

AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

kérjen oktató díszárjegyzéket az alábbi címtől

Transylvania Szőlőtelepítő Vállalat
Mareg-Vásárhely,

Dr. Gece Dániel-utca 39. szám.

húzott drótszállal

TÖRNETETLEN!

Magyar
Siemens-Schuckert-művek
Budapest, VI. Teréz-körút 36.

Tanács és segítség!

azoknak, akik bármily okból támadt emérettől zavarokban, gyomorégésben, savtúlterhelésben és gyomorfájásban és ezekkel kapcsolatos bajokban szenvednek gyógyulást hoznak a már több mint 30 év óta bevált

BRÁDY-féle

GYOMOR-CSEPPEK

ezelőtt Máriacelli cseppek.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg **K 1.60**, kis üveg — 90 fillér, 6 üveget **K 5.40**, 3 nagy üveget **K 4.80**, beállítás után küld franco

BRÁDY K. gyógyszerár a „Magyar Király”-hoz Bécs, I. Fleischmarkt 2. Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a máriacelli Szent Máriát ábrázolja, a vörösrúti csoma góllásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasításunk vissza minden utánza ot.

Cimbalom pedálos jó karban eladó.

HOL?

megmondja a kiadóhivatal.

Uraim és hölgyeim!

Üzletem áthelyezése miatt az őszi idény legszebb újdonságai u. m.

felöltők, raglánok, férfi öltönyök, női kabátok, gyermek ruhák, meglepő olcsó áron

szerezhetők be, amiről üzletemben vételkényszer nélkül meggyőződhetnek.

KÜRTI GUSZTÁV

férfi és női confekció áruháza
LÉVA, Városház-köz.

Rendkívüli kedvezményes árak!

Steiner Ernő üveg-, porcellán-, disz-mű-, játékaru és háztartási cikkek üzlete

villany felszerelési cikkek és különféle villanykörték raktára.

a Bolemann gyógyszerárral szemben.

Képeretek nagy választékban.

Mindennemü üvegezési munkák elvállaltatnak

Riessner-Kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarókosabb folytonégit. Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betüzeléssel egész télen ég, midőn a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betüzelés megtakarítatik. Látható tűz eredeti biztonsági szabályozó.

Gázómlés vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség, különösen a szoba alsó legretegeiben is

Egyedüli elarútas, nagy választék és raktár!

RÓTH K.

vaskereskedése, Léva Kossuth Lajos-tér.

Lang és Kun központi szálloda étterem és kávéháza, a kereskedők találkozóhelye.

ÁJ a OGA

egy doboz elegáns
levélpapírra, úgy
siessen Schulcz
Ignác papírkereske-
desébe, ott talál

logára való levélpapírt.

Egy okos fej

minden alkalommal

Dr. OETKER sütőporát használja a 12 l.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott élesztőpótló

Használata által minden tészta nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. Oetker-fele Vanilincukor a 12 f.
a legnemesebb fűszere minden tésztának, káknó és tea, csokoládé és krem, kuglopf, torta, pudding és tejszín, továbbá finom vagy porczukorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére. Pótol 2-3 cső vaníliát. Ha felesleg Dr. Oetker vanilincukrot 1 kgr. cukorral keverünk és ebből 1 vagy két teáskanálny 1 l. cs. sz. teára ontunk, úgy egy kitűnő arómájú, teljes italt kapunk.

Dr. Oetker sütőpora és vanilincukra minden fűszerkereskedésben stb. kapható. Kimerülő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen!

A lévai fakaréék és hitelintézet

részvénytársulat a nála elhelyezett és elhelyezendő állandó betétek kamatlábat folyó évi nov. 1-én kezdődő és az igazgatóság további intézkedéseig tartó joghatálylyal 4½ (négy és fél) százalékra emelte.

Léván, 1912. okt. 22.

Magyar kir. államvasutak, állomási főnökség
Léva.

Menetrend

a garamkovácsii-aranyosmaróti vonalra.

Érvényes a megnyitás napjától.

455	809	1135	704	ind.	Léva	érk.	8:3	316	7:5
7708 [*] sz. v.	7702 [*] sz. v.	7704 [*] sz. v.	7706 [*] sz. v.	Állomások			7701 [*] sz. v.	7711 [*] sz. v.	7713 [*] sz. v.
550	840	254	734	Garamkovácsi			811	212	650
557	846	301	740	Kovácsi mocsár f. m. f.			749	204	642
617	906	321	800	Valkócz			738	140	619
627	916	331	810	Perlep			724	123	603
642	930	346	842	Petőtelep m. r. h.			718	102	542
650	939	354	832	Aranyosmarót			712	1240	520

* a 7708 sz. vonat csak minden hétfőn, ha erre ünnepnap esnék, akkor kedden és az aranyosmaróti országos vásárok napján közlekedik. Ezen vonathoz csatlakozó 4286 sz. tehervonat említett napokon Léváról III. oszt. személyszállítással közlekedik. A megnyitás napjától a 4205 sz. vonat Lévára nem esti 8¼-kor, hanem már 755-kor érkezik, de Léváról való való indulási ideje nem változik.

Legfinomabb egyiptomi

Külföldi és

Belföldi szivarkapapír

Különlegességek

okmánybélyeg, levélbélyek és játékkártya áruda Schulcz Ignác papíráruháza, Léva Kazinczy-utca 2.

A LEGSZEBB ALKALMI VÉTEL!

1 pár magas fűzőcipő csak
5 korona.

Egy nagy cipőgyár fizetőképzetlenségére folytán, megvettem az összes cipőárut és abban a helyzetben vagyok hogy a gyári áron alul jóval olcsóbban, vagyis

1 pár elegáns fűzőcipőt
egyszeren bőrből
5 koronáért szállítok, minden nagyságban, akár férfi, akár női cipőt, teljesen a megrendelő kívánsága szerint. Szállítás utánvétel mellett.

Kivitel Weiss Henrikné, Nagysalló

Hirdetések
felvételnek
a kiadóban.

Töltőtollak

1.- 3.- 5.- 10.- kor. és tovább

Arany, ezüst és színes
pecsétviasz.
Elegáns pecsétnyomók.

Izléses Elegáns Olcsó

Levél- papírok

nagy választékban kaphatók

Schulcz Ignác

levélpapír áruházában

○○○○○○ **Léván.** ○○○○○○

Kérem szives érdeklődését.

SOLINGENI acél
zsebkések a legké-
nyesebb igényeknek
is megfelelnek.

Névjegyek
1 óra alatt elkészülnek.

Őszi trágyázás!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Valódi Stern-Marko védjegyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen ilyen zsokban

van és eredeti öm zár van rajta!

Hamisítástól szigorúan óvakodjunk!

Minden zsák tartalomjellezzel van ellátva!

Kalmar Vilmos

a Thomasphosphat-fabrikén BERLIN, vezérképviseletje Budapest, VI. Andrassy-ut 49. — Különösen a jelenlegi rendkívüli olcsó árak figyelemztetjük a vásárlókat!

Házassulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.

Léván. Bástya-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Tisztán

és világosan úgy kérje és fogadja el, ha szappant vesz, hogy

KOLOZSVARI (Heinrich-féle)

Glycerin szappan
Tojás „
Mandula „
Márvány „

A kolozsvári gyógyszappan-gyár azért lett világhírű, mert a legdrágább és teljesen ártalmatlan anyagból készíti szappanait.

A borfogyasztó közönség FIGYELMÉBE!

Ajánlom kitünő minőségű boraimat házhhoz szállítva

Börzsönyi zöld fehér 1 liter 100 fill
Balatonmelléki 120 „
Neszményi Ó vörös 140 „
Helyben 5 liternyi rendelést házhhoz szállítom.

Telefonon is megrendelhető. Mély tisztelettel

Fertikó József
városi fogadó**Akar ön jól és olcsón öltözni? Tessék felkeresni****ÁBRAHÁM PÁL**

uriszabót

béna, Botika-u. 15,

aki a legjobb honi és angol szöveteiből megrendelésre divatos öltönyöket készít
Idényszövetek már megérkeztek
Mintagyűjteményével kívánatra házhhoz is megy.

Steiner Sándor

óras és ékszerész.

Léván. Városi szálloda épületében.

Dús arany és ékszer raktár.

Mindenemű arany és ezüst ékszerekben, valamint arany, ezüst és nikkal órákban

Nagy raktár Omega óra különlegességekben.

Ajánlom valódi ezüst és china ezüst disztárgyat, valamint, ugyszintén ezüst evőeszközömet.

Szép választék inga órákban.

WEISZ SIMON

ÓRINBERGI- ÉS RÖVIDÁRU NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCA.

Dús választékú raktárt tart

fa érc koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Interurban telefon szám 12.

Tűzifa, szén és ( ) ( )

kapható

BRAUN JOZSEF és fiánál

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

KUGLER

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban —
 —————
 cukrászdájában —
 Léva, Mártonffy-u. 2
 —————
 készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Állandóan friss hab tejszín kapható.

Telefon 25.

Holzmann Bódog

Telefon 25.

uri és női divatáruháza L É V Á N, városi vigadó épület

— Ajánlja az ujonnan nagyobbított áruházában új bevezetett —

Kész női ruhák, pongyolák, blusok és costumeket, női kész fehérneműek

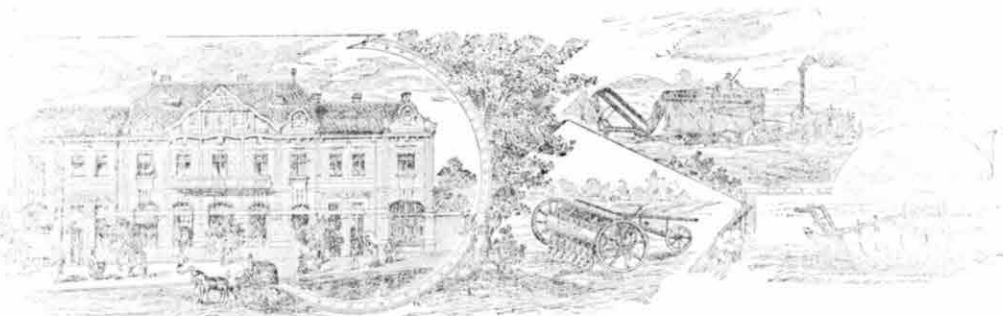
és kész menyasszoni kelengyék

a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelben igen mérsékelt árban.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffner és Schrantz
 Mayfarth Ph. és Tsa.
 Alfa Separator

gépeinek vezérképviselte.

Ganz-féle motórok
 állandóan üzemben
 láthatók

Műkölapos jég szekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

Most érkeztek Schulcz papíráruházába szép képeslapok

Használjunk KABINA-féle! Viasz szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsölés-
és:

tisztaságért szavatosság!

MODERN lakberende-
zések.

Elsőrendű
kárpitós
és díszítő

MUNKÁK

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

butoráruházában szerezhetők be
ZSARNÓCZÁN.

Megbízható bevásárlási forrás.

Modern hoz

a Mangorló-utcában (17 sz.) 4 szoba, konyha, fürdőszoba, kamra, pince, üvegezett olyosó, mellékküpeleiben cselédszoba és mosókonyha, parkirozott udvar, gazdasági udvar, kis zöldséges-kert, kút az udvaron f. év november hó 1-től bérbeadó esetleg eladó. Feltételek Tokody Imre vendéglősnél tudhatók meg.

Lakás kiadó.

Bem-utca 10 sz. alatt 3 szoba
konyha éleskamra. külön udvar
November 1-től kiadó.

Egy jó Családból való fiú
tanulónak felvétetik Schulcz
Ignác könyvnyomdájában.

Singernél Singernél

naponta friss uradalmi tej
naponta friss teavaj
égbehűtött aludt tej
lejföl
friss fehéntúró

friss felvágott
minden fűszer liszt és csemege
jégbe hűtött sör
„Maltos“ dupla maláta sör
magyar francia pezsgők és
palackborok
jégbehűtött szántói savanyúvíz.

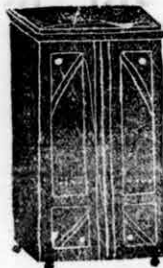
mindenkor kapható jutányos árak és előzékeny kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kiváló tisztelettel

Singer Izidor

Léva — Főtér (a városháza épületében.)

KÁLMÁN FERENCZ

műbutor asztalos

Zsarnócza, Bars megye.

Raktáron tart saját készítményű legújabb stílyű szobabutorokat, háló, ebédlő és konyha berendezéseket, diványokat, valamint az összes elképzelt-hető butoroknak legolesőbb bevásárlási forrása.

Butort saját butorszállító-kocsiján bárhová házhoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kívánatra

rajzokkal bárhol megjelenek.

Pártoljuk a magyar ipart

Üzlet áthelyezés.

V á m o s M ó r

üveg, porcellan, lámpa, díszmű és játéka-
ru üzletét a kalvin udvarból a

a városházépületben

volt központi kávéház helyiségébe helyezi át.

Kalvin udvari sarokhelyiségem kiadó.

Nyomatott Schulcz Ignác könyvnyomdájában, Léva